

BIBLICKÉ ÚKOLY

III. čtvrtletí 1928

Úvahy o prorocích Izaiášových

Dary 13. soboty (29. září) určeny jsou pro
dílo mezi Indiány v Jižní Americe.

Vydavatel a nakladatel:

NÍ NAKLADATELSTVÍ
V BRNĚ-KRÁLOVĚ POLI

ADE00001/28/3

1. úkol. — 7. července. Zač. sob. 20.10.

Doba Izaiášova; tehdejší poměry náboženské; povolání Izaiáše.

Izaiáš 6. kap.

Úvod.

Izaiáš je pokládán za nejznamenitějšího proroka starozákonního, takřka »za krále proroků«. O jeho otci ví se jen, že se jmenoval Amos. Izaiáš žil v Jerusalemě, a má se za to, že pocházel z váženější rodiny, poněvadž jak se zdá, měl volný přístup ke králi (7. kap.) a žil důvěrně s nejvyšším knězem (8. kap.). Měl dva syny (kap. 7, 3; kap. 8, 4.).

Má se všeobecně za to, že Izaiáš zahájil svou činnost jako prorok mezi lety 759 a 740 před Kristem. A jelikož dobře šedesát let působil, tedy zemřel asi brzy po 680 roce př. Kristem, nepochybně za času krále Manasses. Ústní podání praví, že byl rozříznut. Možná, že se k tomu vztahuje rčení v listě k Židům 11, 36—38.

Otázky.

1. Za dnů kterých čtyř králů prorokoval Izaiáš? Nač se hlavně vztahují jeho vidění? Izai. 1, 1. Pozn. 1.
2. V jakém poměru k Bohu byl Uziáš na počátku svého vladařství? Jak dlouho se dařilo jemu dobře? 2. Paral. 26, 3—5. 15.
3. Čím Uziáš přišel ku pádu? Pověz krátce příhody jeho přestoupení a jejich následky? Verše 16—21.
4. Co se praví o synu Uziášovu? Co se jemu klade za vinu? Čím se také nadále proviňoval Izrael? 2. Král. 15, 32—35. Pozn. 2.

5. Jak se lid choval, když Bůh jej vybízel ku pokání a ke kvílení? Izai. 22, 12—14.
6. Jaké vidění měl Izaiáš v roce úmrtí krále Uziáše? Kde viděl Pána? Izai. 6, 1.
7. Jaké vyličení dává prorok o serafínech? Jak znělo stále jejich opětlující se opakování poslední části každé sloky jejich chvalozpěvu? V. 2. 3. (Srovnej s tím Žjev. 4, 8. verš!) Pozn. 3.
8. Jaký to mělo účinek na chrám? Čím byl naplněn? Izai. 6, 4. Srovnej s tím zkušenost učedníků o letnicích! Skut. 2, 1—4.
9. Jak působilo na proroka toto jeho spařžení slávy a svatosti Boží? Izai. 6, 5.
10. Které pomoci se dostalo proroku, když nemohl jinak, než zvolati: »Běda mně, neboť zahynu!« V. 6. 7.
11. K čemu byl Izaiáš nyní ochoten? Jaký rozkaz dal mu Bůh? Jaký úspěch bude mít ve vykonání tohoto rozkazu? Proč? V. 8—10. Pozn. 4.
12. Jakou odpověď dostal prorok na svou olázkou: »Až dokud?« V. 11. 12. Pozn. 5.
13. Která naděje byla prorokovi ponechána? V. 13.

Poznámky.

1. Doba těchto čtyř králů jest tedy zároveň dobou Izaiášovou. Uziáš, také nazývaný Azariášem (2. Král. 14, 21), vládl 52. let (2. Paral. 26, 3.) a zemřel kolem roku 740 před Kristem. Jeho syn Jošam, který již od onemocnění svého otce na malomocenství zastával úřad vladařský (2. Paral. 26, 21.), vládl 16 let. Po něm následoval Achaz, který také po 16 let byl králem (2. Král. 28, 1.). Jeho nástupcem byl Ezechiáš, který zasedal na trůně 29 let (2. Paral. 29, 1.). Potom, a to na počátku 7. století, kolem roku 699 před Kristem, byl Manasses králem a zůstal jím po 55 let (2. Paral. 33, 1.).

2. »Soud nad Uziášem zdá se, že měl zkrocující vliv na jeho syna. Již za poslední léta vlády svého otce nesl Jošam těžké odpovědnosti, a po smrti Uziášově dosed na trůn.« Ty »výsosti«, o nichž je učiněna zmínka, kde Izraelští i napotom se klaněli, byly modlářské oltáře. (Viz 2. Král. 17, 32. 33.) Pokud Izraelští se pokoušeli sloužiti Hospodinu a zároveň i jiným bohům, podobají se mnohým vyznavačům Kristovým v době nynější. Ale před Bohem »porušoval se« lid tímto způsobem. II. Par. 27, 2.

3. Serafinové jsou jeden vyšší řád andělů nad trůnem nebo kolem trůnu Nejvyššího. Jiným řádem jsou cherubínové, o nichž je zmínka v pror. Ezech. 1. a 10. kap. »Z nenadání zdálo se, jakoby dveře a vnitřní opona chrámu byly odklizeny, a nyní směl (Izaiáš) nahlédnouti do svatyně svatých, kam i sám prorok nemohl vkročiti svou nohou. Tam viděl u vidění Pána sedícího na trůně vysokém, vyvýšeném, zatím co lesk jeho slávy naplňoval chrám. Se všech stran oblétovali trůn serafinové, kteří vzdávajíce jemu čest, zakrývali si své obličejy, zatím co sloužili svému Stvořiteli a sjednocovali se k slavnostnímu provolávání: »Svatý, svatý, svatý jest Hospodin zástupů, plná jest všecka země slávy jeho!«, až se zdálo, že se cedrová brána i s věžemi a prahem pohnula od zvuku a dům byl plný jejich chválení.« E. G. W.

4. »Bůh neoslepuje lidem oči nebo nezatvrzuje jejich srdce — on posílá jim světlo, aby viděli své bludy, veda je jistou cestou — ale oni odmítají jeho světlo, a tím oslepují své oči a zatvrzují své srdce. To se děje často poneháhu, skoro nepozorovaně. Nejprve přichází světlo k lidem skrze slovo Páně, skrze jeho služebníky nebo i přímo službou jeho Ducha; jakmile však někdo pohrdne paprskem tohoto světla, otupuje se částečně duchovní možnost pochopení, a příští světlo ne-

poznává se již tak zřetelně. Od té chvíle přibývá temnosti, až v duši nastane noc«. E. G. W.

5. Poslední desáté pokolení bylo odvedeno roku 721 před Kristem, tedy zanedlouho po vidění proroka Izaiáše, o němž je řeč. Vzeli Jerusalema následovalo teprve o sto let později.

»Zlo, jež se po mnoha pokoleních lidských rozmáhalo, nemohlo za jeho doby býti odklizeno. Dokud byl živ, měl býti trpělivým, srdnatým vůdcem, prorokem naděje jakož i soudu. Pakli by však konečně úmysl Boží byl vykonán, potom mělo býti vidět i veškeré ovoce jeho vlastního snažení a výsledek práce všech věrných poslů Božích. Ostaťkové měli býti zachováni.« E. G. W.

—○○○—

2. úkol. — 14. července. Zač. sob. 20.05.

Izraelova vzpoura a její následky; Boží výzva ku pokání.

Izai. 1. kap.

Úvod.

První kapitola knihy Izaiášovy jest vyznačná pro celou jeho knihu. Je to takřka souhrn všeho toho, co Izaiáš učil: Jest to vypořádání se vlastně se svým lidem. On vyzývá nebe i zemi, aby osvědčily tu hroznou skutečnost, že to dospělo mezi jeho lidem ke vzpouře. Bůh sám jest obžalobce. Obžaloba zní na vzpouru. Vyličení shromáždění soudního je nesmírně dojemné. Co mohou ti lidé říci k svému obhájení? Oni sice zevně sloužili Bohu, přinášejíce oběti, vykonávali mnohé modlitby: přece všechno to činili jen jako zdání spravedlnosti. On je již znáven všemi těmito bezvýznamnými zevnějšnostmi; nenávidí je. Přece nevynáší rozsudku nad vinníky,

nýbrž praví jim: »Pojďtež nu a poukažme sobě... Budou-li hříchové vaši jako červec dvakrát barvený, jako sníh zbělejší; budou-li červení jako šarlat, jako vlna bílí budou«. (18. verš). Lid Boží tedy ví, že je vinen. Jak velmi měl by dbáti toho, přijmouti nabízené odpuštění!

Otázky.

1. Jakou slůžnost byl nucen Bůh vznésti proti svému lidu? Iz. 1, 2.
2. Kterého obrazu dojemného použil Bůh, aby ukázal, jak tento lid hluboko padl? Čeho se dopustili? V. 3. 4.
3. Co zdržuje Boha od dalšího trestání? V jaké míře Izraelité již trest přijali? V. 5. 6.
4. Jak velmi byla jejich země navštívena? Co by se bylo téměř s nimi stalo? V. 7—9. Pozn. 1.
5. Proto jak Bůh promlouvá ke knížatům i lidem? Co všichni měli činiti? V. 10.
6. Kterou otázkou hledí je Bůh upozorniti na vlastní účel obětí? V čem tento účel obětí nezáleží? Co musí Pán říci o jejich obětech? V. 11. 12. Pozn. 2.
7. Který jasný rozkaz dává Bůh vzhledem k těmto marným obětem? Za co pokládá jejich kadění? Jejich novměsíce, soboty a slavnostní shromáždění? V. 13. 14. Pozn. 3.
8. Jak se zachová Bůh k jejich rozprostírání rukou a k jejich mnohým modlitbám? Co mají činiti? Co k tomu mají se učit? V. 15-17. (Viz Jakub. 1, 27. v.!)
9. K čemu je především Bůh vyzývá? Jakou mají vyhlídku, uposlechnou-li jeho výzvy? V. 18.
10. Za jakou podmínkou zaslubuje Bůh svému lidu požehnání země? Ale čím si lid sám způsobuje svou zkázu? Jak jest to jisté? V. 19. 20.

11. Jaká změna se udála v městě? Jaké vyličení musilo býti dáno o jeho knížatech neboli o předních z lidu? V. 21—23.
12. Ale jakou vyhlídku dává Bůh svým odbojníkům? Co však svému lidu? V. 24—26.
13. Co se má sláti se Sionem? V. 27. Pozn. 4.
14. Ale jaký bude úděl přestupníků a nekajících hříšníků? V. 28—31.

Poznámky.

1. »Srdce, která jsou přístupna vlivu Ducha svatého, zprostředkovávají světu požehnání Boží. Pakli by byli ctilelé Boží se země vyhlazeni a jeho Duch byli by lidem odňat, tedy ocitl by se povrch země v zpuštění a v zkáze; neboť to je to ovoce vládařství satanova. Proto bezbožným, třebaže o tom nevědí, dostává se požehnání i tohoto života jen přítomností lidu Božího, který oni ničí a utiskují.« E. G. W.

2. Někteří překladatelé novější doby překládají poslední část 12. verše takto: »Kdo to od vás požadoval, abyste šlapali símě mé?«

3. Verše 13, druhá část, zní podle překladu Mengého: »Novměsíců a sobot, svolávání slavnostních shromáždění —; nemohu snést bezbožnost se slavnostními okázalostmi.«

Žádné vnější věci nebo obřady nemohou někdy platně zaujmouti místo služby vykonávané z lásky a přesvědčení. Bez Krista a bez pravého pokání nemá nic takového nějakou hodnotu před Bohem. Tak i modlitba může býti ohavností. Přísl. 28, 9.

4. »Malý počet« (neboli: »úplně malý pozůstatek«, jak se čte v elberfeldském překladě bible) bude vysvobozen neboli zachován. »Kteří se v něm (v Sionu) obrátí, jsou ti, kteří »zase uvedeni budou«. Někteří se obrátí, a ti to obrácení budou podle božského práva a spravedlnosti vykoupeni.

3. úkol. — 21. července. Zač. sob. 19.58.

Výzva k Jákobovi, boj proti Sionu; útočiště v Sioně.

Izai. 2—4.

Otázky.

1. Co se v poslední době stane s horou, na níž je dům Hospodinův? Jaký význam bude mít před zraky mnohých lidí? Izai. 2, 1. 2. Pozn. 1.
2. Co budou mnozí říkat? V. 3. Pozn. 2.
3. Co budou navrhovali vzhledem ke svému zbrání? Které myšlenky mírové budou chtít uvést ve skutek? V. 4. 5. Pozn. 3.
4. Ale jak prorok vyjadřuje nelibost Boží proti domu Jákobovu? Jak se Bůh zachová mimo to k domu Jákobovu? V. 6—9.
5. Jak se konečně díti bude všeliké lidské pýše a všelikému vyvyšování se? V. 10—17. Pozn. 4.
6. Co budou lidé činit ve velikém dni Hospodinovu? Proč si budou tak počínati? V. 19—21.
7. Jaká rada je proto dávana? V. 22.
8. Jak se bude díti Jerusalemu? Izai. 3, 1—5.
9. Jak je vyličen stav Jerusalema a Judy? Co svědčí proti nim? V. 6—15. Pozn. 5.
10. Jakou výtku činí Pán dcerám sionským? V. 16—24. Pozn. 6.
11. Co mužové mohli očekávat? V. 25. 26.
12. Které pozoruhodné vyřčení obsahuje předpověď o jistých ženách? Izai. 4, 1. Pozn. 7.
13. Jak mluví prorok potom o Výstřelku Hospodinovu? V. 2. (Viz také Izai. 11, 1; Jerem. 23, 5; Zachar. 3, 8; kap. 6, 12. 13.).

14. Co se praví o pozůstalých v Sioně a v Jerusalemě? V. 3. Pozn. 8.
15. Jak vykoná Pán dílo očistné? V. 4. (Viz také Jan 16, 7—11.) Pozn. 9.
16. Které slavné zaslíbení dal Bůh svému lidu? V. 5. 6.

Poznámky.

1. Činíme rozdíl mezi »domem Hospodinovým« a »horou, kde je dům Hospodinův«. »Dům Hospodinův« jest jeho lid (viz Židům 3, 6.). »Hora pak, kde je dům Hospodinův«, o kterém se zde prorok zmiňuje, jest patrně ona náboženská moc v posledních dnech, která si osobuje právo k panování nad jinými mocmi, již také holdují. (Jsou poddáni) národové země. Je možné souditi tak, že pak mnozí, i mezi těmi, kteří zevně přináležejí k lidu Božímu, dají se svést, neskládajíce svou důvěru v Bohu, nýbrž ji dají této moci.

Jest však nesprávné usuzovati, že tyto verše se vztahují na dobu, kdy věčné království Boží bude zřízeno. Neboť když se tak stane, tedy všechna ostatní království se rozpadnou. (Viz Daniele 2, 35. verš!) Zde však není o tom řeč, že budou pořína; praví se jen, že tato zmíněná »hora«, tedy náboženská moc, se vyvýší »nade všechny hory«. Tedy ta slova, která se týkají této moci, nemohou se vztahovati na pravý lid Boží, nýbrž jen označují tu to moc, která zaujímá místo Boží.

2. »Půjdou mnozí lidé, řikajíce«; je třeba si povšimnouti, že nepraví to Bůh, co nyní následuje. Tedy nikoli »takto praví Hospodin«, nýbrž lidé půjdou a budou říkati.«

Mimo to ona slova: »A pohnou se k ní všichni národové« (2. verš) a »mnozí lidé« (3. verš) srovnejte s místem v Zjevení 13, 3. veršem: kde čteme »všecka země«, a 8. veršem: »všichni, kteříž přebývají na zemi«. Pakli podle předpovědi tato moc, o níž je řeč, bude

vyvýšena, nade »všecky hory«, tedy smíme též očekávat, že veškerý svět »bude se diviti té šelmě«.

3. Je pozoruhodné, jak se naplnil 4. verš ve způsobě ujednávání se o míru a mírových poradách v posledních letech. Ve skutečnosti »mnozí lidé (národové)« prohlašovali, že nebudou již lástati meče proti druhým, že se nebudou učití boji. Avšak povšimněme si toho, co Bůh praví jako opak toho, co »lidé říkají«: Joel. 3, 9 až 14; rovněž tak Izai. 8, 9—12.

4. Poslední veliký svod dostoupí svého vrcholu v počínání si toho, který se vzpírá a povyšuje nade všecko co slove Bůh aneb čemu se vzdává božská čest. Když Bůh zde v proroctví Izai. 2, 1—4 vylíčil tuto moc, dává nám také věděti, jaký jest o ní jeho soud.

5. V tomto oddíle je řeč o okolnostech za dnů proroka Izaiáše. »Jen za nemnohá krátká léta, mělo deset pokolení království Izraelského býti rozptýleno mezi pohané národy. Také pro království Judské byly to vyhlídky zkalené. Dobrého vlivu víc a více ubývalo, zlého pak přibývalo«. E. G. W.

Tak tomu je i nyní. Lze si dobře učiniti srovnání tehdejšího stavu a nynějšího. O mládeži oněch dnů se praví: »Vzporně se postaví dítě proti starci«. (Izai. 3, 5.) O dětech v naší době se praví v Písmě, že budou »rodíčů neposlušní«. (2. Tim. 3, 2.) Proti těm lidem tehdy svědčilo vzezření lváří jejich« a »svého hříchu netajili«. Iz. 3, 9. Za nynější doby opět převládá hřích sodomský a jako tehdy chudí byli utiskováni, tak se děje i teď. Jakub. 5, 1—6.

6. Bůh odsuzuje pýchu a marnivost, kdekoli ji shledává, ať je to u mužů nebo žen. Ale střežme se, abychom nesoudili jiné lidi, v našem pak nitru, abychom se nepýšnili nad vlastní prostností a pokorou.

7. Toto rčení přimyká se obsahově přímo k proroctví v posledních verších předchozí kapitoly. V šir-

ším, duchovním neboli prorockém smyslu, žena značí církev. Zjev. 12, 1. 2; kap. 17, 3; kap. 19, 1—9; kap. 21, 9. Patrně o těchto sedmi ženách lze říci, že nejsou zcela bez námitek; o tom svědčí Izai. 4, 1. poslední část. Nyní chtěly by rády míti jméno, přes to však chtěly by se samy vyživovati a rouchem svým se odívat. Z toho tedy usuzujeme, že těchto sedm žen značí padlé církve. Jako padlé církve neoblékají na sebe roucho svatební. Spíše chtějí podržeti své vlastní roucho. Také nechťejí se účastniti svatební hostiny a sytiti se slovem Božím. To ony zavrhlý. Chlějí jísti svůj vlastní chléb. Ony žádají jen o jméno Kristovo, nikoli o Něj samého. Jsou tedy křesťany podle jména. Ony sice chtějí býti též pokládány za křesťany, avšak při tom se sytiti, odívat, jak se jim líbí. Jako pravý opak toho je řeč v následujícím verši o pravém lidu Božím.

8. V těchto verších je řeč o ostatcích, o těch, kteří jsou zanecháni (na Sionu), ti »budou zachováni«, neboli o »uniklých Izraelských« (elberfeldský překl. bible). Ty ženy, o nichž je řeč v 1. verši, nejsou zcela bez námitek, avšak tyto pozůstavení naproti tomu jsou označeni jako svatí. Praví se o nich, že jsou zapsáni k životu v Jerusalemě. V době tříbení mnozí se odloučí. Ale kdo bude »pozůstalý« neboli »pozůstaven«, bude »svatý«.

9. »Slovo Hospodinovo k Izraeli znělo: »Obrátím ruku svou proti tobě, a trusky tvé přepálím jako louhovou solí a odejmu všechno tvé olovo«. (Izai. 1, 25. překl. bible elberfeldské). Při všech, kteří se jeho moci podřídí, Duch Boží sžehne hřích. Ale kdo lpí na hříchu, (takřka) srůstá s ním. Potom sláva Boží, která ničí hřích, musí také jej zahubití.« E. G. W.

4. úkol. — 28. července. Zač. sob. 19.49.

Vinice; šestero běda; mesiášská prorocství; oslaťkové.

Izai. 5; 7; 10; 11.

Úvod.

V první části úkolu je řeč o vinici Boží. Pán očekává, že jeho lid bude přinášeti dobré ovoce; avšak hledme, jeho dítky přinášely »plané víno«. Některé tyto trpké hrozny jsou uvedeny a souzeny v poslední části páté kapitoly, jež má ve svém obsahu šestero běda.

Druhá část úkolu zabývá se prorocstvími na Mesiáše. Má se naroditi z panny. Jeho jméno bude Emmanuel. Jesse je označen jakožto jeho otec. Duch Hospodinův spočine na něm ve své plnosti, a rozšiřování jeho panování a jeho pokce nepřestane.

Otázky.

1. Co učinil Bůh pro svou vinici? K čemu nyní měl právo? Čím se však odměňovala vinice? Izai. 5, 1. 2.
2. Jakou výtku činí Bůh svému lidu? Nač se při tom odvolává? V. 3. 4.
3. Co nyní učiní Bůh? Jak on sám vykládá toto podobství? Kterými slovy vyličuje Bůh, jak velmi jej zklamali Izrael a Juda? V. 5—7. Pozn. 1.
4. Co odsuzuje Bůh v prvním z šesterého běda? V. 8—10. Pozn. 2.
5. Proti čemu směřuje druhé běda? V. 11—17.
6. Kterého hříchu týká se třetí běda? V. 18. 19. Poz. 3.
7. Nač se vztahuje čtvrté běda? V. 20.
8. Koho postihuje páté běda? V. 21.

9. Koho zasahuje poslední běda? V. 22—30. Pozn. 4.
10. Co chtěl Bůh dáti za znamení domu Davidovu, když nevěřící král Achaz pohrdl žádali znamení? Izai. 7, 10—16.
11. Kterými slovy jest zaslíben Mesiáš? Izai. 9, 6. 7.
12. Co praví prorok o tomto Pomazaném a jeho původu? Izai. 11, 1. 2. Pozn. 5.
13. Jak podle slov prorokových bude Pán zacházeti s člověkem? Jaké vyličení dává o příštím království? V. 3—9.
14. Co budou činiti ostatkové »v té době?«. Izai. 10, 20. 21.
15. Jak tomu bude s vysvobozením těch, kteří se přiznávají k Izraeli? V. 22. 23; Řím. 9, 27. 28.
16. Jakého významu nabude kořen Izai »v té době?« Co se praví o jeho (Mesiášově) odpočinutí (neboli: »místě odpočívání«; elberfeldský překl. bible). Izai. 11, 10. Pozn. 6.
17. Ke komu se Pán zvláště obrátí? V jakém rozsahu se to stane? V. 11. 12.
18. Jaký toho bude následek v okolnostech jeho lidu? Proti komu se Izrael semkne? V. 13—16. Pozn. 7.

Poznámky.

1. »Bůh skrze svého Syna hledal ovoce, ale žádné nenalezl. Izrael kazil jen zemi. Jeho přítomnost sama o sobě byla kletbou; neboť zaujímal místo ve vinohradě, na němž by byl mohl státí úrodný strom. On připravoval svět o ta požehnání, která jemu Bůh dáti obmýšlel. Izraelité vyličili národům Boha nesprávně. Oni nejen že byli neužiteční, nýbrž byli naprostou překážkou. Jejich náboženský život byl velikou měrou bludný a způsoboval pokaženost, místo správy a duchovního blaha.« »Christi Gleichnisse«, str. 213.

2. Druhá část 8. verše zní podle překl. elberf.: »až se sami usadíte uprostřed země!« Tím je míněno: že když všecku zemi vůkol dobyli, neměli již hned také žádného souseda. Mnohé domy podle předpovědi však napotom »stály neobydlené« (místo: státi pusté«): 9. verš.

První zvolání běda čelí proti lakomství. Bůh hledá užitek. Obvyčejně vydalo tehdáž 10 jiter (neboli 10 dílců viničných) země. 500 bat neboli efi; jedna efi byla desátá část »chomer«. A jeden chomer semena vydá jednu efu, to znamená tedy: jen desátou část vysetého semena. (V jiném překladě konec 10. verše zní: Třicet měr semene vydá tři míry.)

3. Tenlo zde vytýkaný hřích je vyzývavý vzdor proti Bohu. Izaiáš před tím varoval tehdy lidi, že pro jejich hříchy přikvačí na ně soudy Boží. Ale oni se jemu vysmívali, říkajíce: »Ať si. pospíší a brzo přijde s dílem svým, ať je uvidíme!« Izai. 5, 8, 19. (elberfeldský překl. bible). Zdá se, že tato vzdorovitá nevěra za doby Izaiášovy byla všeobecná. (Viz Izai. 28, 14, 15.)

4. Toto běda směřuje proti vůdcům lidu a proti soudcům, »kteří ospravedlňují bezbožného pro dary«. Ve verších 11—17 jest vytýkáno opilství jako překážka duchovního pokroku. Zde je pokládáno za kletbu a překážku pro správné vynášení rozsudku. Opilí soudcové budou »pro dary zprošfovali vinníky a nevinným zadržovali jejich právo«. (Viz také Izai. 10, 1—4.)

5. Jesse (Izai) bylo jméno otce Davidova. 1. Sam. 17, 12. Podle toho Kristus měl pocházeti z domu Davidova. Luk. 1, 32. Jest dobře povšimnouti si sedmerého označení Ducha v pror. Izai. 11, 2.

6. V elberf. překl. bible je takto: »Jeho místo odpovívání bude slavné«. V překl. Menge-ho zní toto místo: »Jeho místo přebývání bude plno slávy«.

7. To se týkalo lidu Božího za všech dob. Dokud nevypudíme mezi sebou závist a žárlivost, nemůžeme s úspěchem vykonati dílo nám svěřené. Nechceme-li podlehnouti, tedy musíme býti zástupem sjednoceným.

—oOo—

5. úkol. — 4. srpna. Zač. sob. 19.38.

Chvalozpěv; zpusťošení země; pád saľanův.

Izai. kap. 12; 13; 24; 14.

Uvod.

Dvanáctá kapitola knihy Izaiášovy tvoří chvalozpěv, jak lid Boží »v té době« jej bude zpívatí. V 24. kapitole je řeč o zpusťošení země a shromáždění lidu Božího se všech stran. V 14. kapitole je vyličen pád saľanův a jeho zahynutí. Tyto tři kapitoly byly »přítomnou pravdou« pro tehdejší dobu. I když jim nerozumíme do všech jednotlivostí, tedy přece poskytují v hlavní věci jasné porozumitelné naučení.

Otázky.

1. Jaký chvalozpěv bude lid Boží prozpěvovati »v té době« neboli »v ten den«? Izai. 12, 1—3. Pozn. 1.
2. Kterými slovy zvláště dítky Boží budou pak vyjadřovati svou radost? V. 4—6.
3. Které hnutí mocné nastane v ten den Páně? Jaký bude míti účinek na lidi? Izai. 13, 4. 6. 7.
4. Které vyličení mimo to dává prorok o dni Páně? V. 9.
5. Co se mělo tehdy pozorovati na tělesech nebeských? V. 10. (Viz Mat. 24, 29.) Pozn. 2.

6. Jak bude soud Boží na zemi vykonán? Koho tento soud zvláště postihne? Izai. 13, 11. 13.; kap. 24, 1. 3. 4.
7. Jaká jest příčina tohoto zpuštění? Izai. 24, 5. 6.
8. Jak vyličuje prorok účinek toho zpusťování? V. 7-12.
9. Jaká bude zkušenost ostatků v té době? V. 13. 14. Pozn. 3.
10. Kde a jak se to bude moci pozorovati? V. 15. 16.
11. V jakém postavení budou tehdy bezbožníci? V. 17. 18.
12. V jakém rozsahu bude se jevití toto zpusťování země? V. 19. 20.
13. Koho pak Bůh navštíví, shromáždí a na jak dlouho? Co se však stane se zemskou slávou? V. 21-23. Pozn. 4.
14. Byl satan vždy znám jen pod tímto jménem? Izai. 14, 12.
15. Co způsobilo jeho pád? Jakými myšlenkami se zabýval? V. 13. 14.
16. Jak se prorok Ezechiél vyjadřuje o satanu? Ezech. 28, 12. 13. Pozn. 5.
17. S jaké výše spadl satan, ten bývalý nositel světla v jistě vycházející? V. 14. 15. Pozn. 6.
18. Jaký je jeho úděl? Co vedlo k jeho tak osudnému vyvyšování se? V. 16. 17.

Poznámky.

1. Řčení »v té době« neboli »v ten den« vztahuje se patrně na dobu přímo před druhým příchodem Páně, jak je nám vyličen v poslední části 11. kapitoly knihy Izaiášovy.

Dvanáctá kapitola v téže knize Izai. jest písní zkušenosti lidu Božího. Na malý neboli krátký čas byl Bůh hněvající se na své dítky, ale nyní jsou potěšovány.

2. Tato řeč se vztahuje na znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách. Slunce podle slov tohoto prorockví se zatmělo dne 19. května r. 1780, měsíc nedal světla následující noci. A veliké znamení padání hvězd se ukázalo 13. listopadu r. 1833. Je zde vzpomenuťo zvláštnosti tohoto zatmění slunce, ježto je psáno: »Slunce vyjde zatmělé«, neboli, podle překladu elberfeldské bible: »Slunce se zatmí při svém vyjití«. To jest dopoledne. Toto rčení se vyplnilo doslovně, když zatmění slunce nastalo k 10. hodině.

3. To jest ta doba třibení. Tak jako při sklizení ovoce nebo při vinobraní jen málo pozůstane, též i zde jen zbytek pozůstane. Žalm 91.

4. »Vojsko vysoké, kleré je na výsosti« je takřka opak »králů na zemi«, jsou to padlí andělé, do jejichž počtu je zahrnut i satan. Ta jáma a vězení, do nichž mají býti zavřeni, jest zpusťošená země. Zjev. 20, 1.

Za »dlouhý čas« neboli »mnohé dni« (elberfeldský překlad bible) je třeba rozuměti tisíc let. Na konci těch tisíc let nastane druhé zmrtvýchvstání. Pak budou bezbožní ze smrti vzkříšeni a musí se ukázati před Bohem k vykonání předepsaného soudu. Tak praví pisatel Zjevení, když vylíčil zmrtvýchvstání spravedlivých: »Jiní pak mrtví neožili, dokudž by se nevyplnilo těch tisíc let«. (Zjev. 20, 5.) A Izaiáš vysvětluje o bezbožných, »že budou shromážděni jako vězňové do jámy a zavřeni v žaláři a po dlouhém čase neboli po mnohých dnech navštívení budou.« »Spor věků«, str. 412. Ale když nové království bude zřízeno, pak se jeho sláva ukáže býti tak veliká, že slunce a měsíc proti ní budou vypadati bledě, neboli, jak naše místo Písma svaťého praví, se zastýdí »a zahanbí se«. (Viz Zjev. 22, 5.)

5. Král Tyrský, o němž je zde zmínka v 12. verši, je patrně znamením, poukazujícím na lucifera neboli satana. To vysvítá jasně ze stanovení v 13. verši: »V Eden,

zahradě Boží, byl jsi«, a ze rčení v 14—17. verši, na příklad: »Ty jsi cherubem od pomazání: já jsem tě za ochránce představil na hoře svatě Boží.«

6. »Lucifer« (neboli »nosiťel světla«) jest latinský překlad řeckého označení pro jitřenku.

—○○○—

6. úkol. — 11. srpna. Zač. sob. 19.26.

Pokušení a vítězství lidu Božího.

Izai. kap. 25; 26.

Úvod.

Lze říci, že 25. kapitola prorocství Izaiášova je chvalozpěvem Bohu, kterýžto chvalozpěv prozpěvovali ostatkové církve, když vyvázli z událostí, o nichž je zmínka v 24. kapitole. V 26. kapitole je píseň zkušeností lidu Božího v době události krátce před příchodem Páně. Tím se jeví tyto oddíly jako »přítomná pravda« v nejpůvodnějším smyslu. Probereme-li tyto věci v úkolech podrobně, pak nabudou pro nás velikého významu, protože, jak zajisté všichni víme, jsou přímo lákávka před uskutečněním se.

Otázky.

1. Proč se Bůh jeví Izaiášovi jako ten, který je hoden přijmouti oslavování? Izai. 25, 1. 2.
2. Jakou zkušenost činí s Ním chudí a potřební pomoci? Kdy zvláště bude Jej zapotřebí? V. 4. Viz Zjev. 16. kap; Žalm 91. Pozn. 1.
3. Kdy se vyplní ta zaslíbení, o nichž se praví v pror. Izai. 25, 8. verši? 1. Kor. 15, 54; Zjev. 21, 4.
4. Co řeknou vykoupení v té době? Izai. 25, 9.

5. Jak své pocity ještě více zdůrazní? Izai. 26, 1.
6. Jakou odplatu přijmou tehdy spravedliví? V. 2.; viz Zjev. 22, 14.
7. Jaké přednosti se dostane těm, kteří Bohu důvěřovali, již uprostřed všeho boje a všeliké bouře poslední doby? Izai. 26, 3.
8. Co bychom si měli mimo to vzít do srdcí? Proč? V. 4—6.
9. Jakého přirovnání lze použít na život spravedlivých? V. 7. Pozn. 2.
10. Jaká touha je uchvátil? V. 8. 9a. Pozn. 3.
11. Který účinek budou mít soudy Boží na lidi? V. 9b. V. 10. 11.
12. Čeho spravedliví mohou očekávat od Boha? Co pro ně vykonal? V. 12; Efez. 2, 10. Pozn. 4.
13. Co bude tehdy vyznávat lid Boží? Co se stane s bezbožnými? Izai. 26, 13. 14.
14. O kterém prokázání milosti Boží budou ditky Boží umět svědčit v té poslední době? Co jeho kázání pro ně znamenalo? V. 15. 16.
15. Jaký bude úděl těch lidí, kteří zesnuli v Pánu? V. 19.
16. Kterou radu dává Bůh svému lidu pro dobu »hněvu«? V. 20.
17. Na kterou dobu se to vztahuje? Jak se bude díti bezbožným, zatím co dítky Boží budou takto dobře uschovány? V. 21.

Poznámky.

1. »Nejtemnější chvíle v boji církve s mocmi zla lze očekávat před dnem jejich (dítek Božích) konečného vysvobození. Ale kdo důvěřuje Bohu, nepotřebuje se nikterak obávat; neboť byť i zlobivé sopění mocných by bylo jako povětrí proti zdi, přece Bůh bude své církvi jako schrána před bouří.« E. G. W.

2. Cesta spravedlivých bude úzká, nebo příkrá, neb kamenitá, ale nebude zabíhati do neurčita. Ona je vyličená jako »přímá« nebo-li »vyrovnaná«. (Elberfeldský překlad bible.)

3. Zde je řeč o těch, kteří očekávali na Pána. Když jeho soudy na zemi se vyskytly, oni očekávali na něho. Jejich touha se nesla k jménu Božímu a k jeho památce nebo připomínajícímu znamení. Podle překladu bible elberfeldské zní 8. verš takto: »Ano, očekávali jsme Hospodine tebe, na stezce tvých soudů; na jméno tvé a po tvé památce nesla se louha duše.«

Jméno Boží a jeho památka mají důvěrný zvuk. Jméno Boží jest stejně významné jako jeho bytost. Ostatkové lidí Božího budou míti jeho jméno na čelích svých. Zjev. 14, 1. Ale viditelná památka stvoření jest sobota.

4. Podle elberfeldského překladu bible zní druhá část 12. verše takto: »Vždyť ty jsi všecko naše dílo pro nás vykonal.« Bůh působí v nás obojí, i chtění i skutečné činění. Bez něho nic nemůžeme učiniti. Opět praví apoštol Pavel: »Všecko mohu v Tom, kterýž mne posiluje.« (Filip. 4, 13.)

—oOo—

7. úkol. — 18. srpna. Zač. sob. 19.13.

Vinice; nepravá bezpečnost.

Izai. 27; 28 kap.

Úvod: Uvažujme konečně o příhodách, které se stanou v té době, t. j. v úzké spojitosti s dnem Páně. Je zvláštní, jak často se vyskytuje rčení »v té době« (»v ten den« nebo »tehdyž se stane«) v kapitolách 27 a 28

v knize Izaiášově. Úkol začíná s tím, jak Bůh svému lidu zaslubuje, že bude svou vinici oslňovati, ji každé chvílky svlažovali a něžně na ní pamaľovali. On chce zabrániti »tuhému větru východnímu« (Izai. 27, 8). Stejná péče se jeví v podobenství o oráči v 28. kapitole (v. 24 až 28.). Jisté je, že lid Boží bude snášeti útrapy a bude zkušován, avšak nemá zahynouti. S bezbožnými bude to jiné. S nimi bude Bůh zacházeti »neobyčejným způsobem« (V. 21.). Pro ně nebude žádného uniknutí, žádného proklouznutí: lože bude příliš krátké, aby si lehl, a přikrylí úzké, aby se přikryl«. (V. 20.)

Otázky.

1. Na jaký soud v té době dává Pán vyhlídku? Izai. 27, 1. Pozn. 1.
2. V kterém podobenství ukazuje Pán svou péči o svůj lid v té době? V. 2. 3. (Viz také Izai. 5, 1—7; Jan 15, 1—8.)
3. Co však čeká bodláčí a trní? Izai. 27, 4; Malach. 4, 1.
4. Nač kající hříšník smí si činiti naději? Izai. 27, 5. Pozn. 2.
5. Jak je obrazně vyličována budoucnost lidu Božího? V. 6.
6. Co se konečně s ním stane? Jak toho zakusí Izrael? V. 12. Pozn. 3.
7. Kterého mimo to dostává se nám vyličení o shromáždění izraele v té době? V. 13. Pozn. 4.
8. Čím bude Bůh v té době ostalkům lidu svého? Izai. 28, 5. 6. Pozn. 5.
9. Ale jakému nebezpečí mohou podlehnouti i věřící? V. 7. Pozn. 6.
10. Koho bude Bůh učiti umění a jakým způsobem? V. 9. 10. Pozn. 7.

11. Jak daleko zajdou jistí posměvači? V. 14. 15. Pozn. 8.
12. Na čem máme zakládati svou víru? V. 16; 1. Petr. 2, 6. 7.
13. Jak bude Bůh zacházeti s bezbožnými? Izai. 28, 17. Pozn. 9.
14. Co se stane se smlouvou se smrlí, co bude z těch posměvačů? Izai. 28, 18. 19.
15. Kterých obrazů vhodných používá Bůh, aby ukázal, jak li lidé jsou neschopní uchrániti se ran? V. 20.
16. Proč v 21. verši dílo Boží, o němž je zmínka, jest označeno jako dílo »neobyčejné« (nebo-li cizí)? Pozn. 10.
17. Jakých obrazů konečně používá Bůh? Co chce jimi ukázati? V 23—29.
18. Podej krátce souhrn celého úkolu! Pozn. 11.

Poznámky.

1. Obrazná vyjádření »hada a draka«, jichž je zde použito, vztahují se na satana. Zjev. 20, 2.

2. Jedenkaždý, kdo, je-li kárán, pokořuje duši svou a kajícně vyznává-li své hříchy, jako David, může býti ujištěn, že je lu pro něho naděje. Každý, kdo u víře přijímá zaslíbení Boží, nalezne odpuštění. Pán nikdy neodmítne opravdově kající duši. On dal toto zaslíbení: »On zachová mne při síle a způsobí mi pokoj; jistě dá mi pokoj.« Patriarch. und Proph. str. 741.

3. Potom »bude Bůh bít« čteme v jiném překladě; totiž ve žni. Toto rčení se vztahuje buď na »srážení« oliv se slomu olivového (Izai. 17, 6.) nebo na »vymlácení« snopů obilí na humně (Rut. 2, 17; Izai. 28, 27.), jeden po druhém »nebo-li« po jednom sebrání budete«. I kde mnozí ku pravdě přijdou, musí jednotlivě osobním snažením býti utvrzeni.

4. Dítky Boží budou před svým konečným vysvobozením procházeti těžkými pokušeními. Někdy se jim

bude zdát, že musí zahynouti. Ale když hlásná trouba Páně zazní, pak lid Boží se všech končin světa, kam byl rozptýlen (Asyrie a Egypt jsou zde jako jinostajná znamení pro národy země), přijde a se všemi vysvobozenými všech věků bude se skláněti v svaťém městě, »na hoře svaťé«, přibytku Božím.

5. »V ten den bude Hospodin záslupů -ostatkům lidu svého korunou ozdoby a korunou okrasy«. Izai. 28, 5; (elberfeldský překl. bible). Zatím co lidé se chlubí tím nebo jiným činem rekovným, chlubí se ostatkové věřících Pánem. Jerem. 9, 23. 24. Bůh dá svému lidu nejen dobrý úsudek, ale i sílu v boji.

6. Opojn^é nápoje byly vždy kleibou. Zde je jejich účinek ukázán na náboženských vůdcích. Oni si činí převrácené názory a usuzují neprávě. Ač Bůh svým (lidem) dobrý úsudek zaslíbil, budou takoví »chybovatí v soudu« a »bloudití od opojného nápoje«.

7. O těchto verších pravila E. G. White: »Tak má slovo Páně trpělivě býti přinášino dílkám od rodičů, kteří věří slovu Božímu.

8. K této třídě zde vyličené náležejí ti, kteří v zatvrzelé nekajcnosti se utěšují bezpečice se, že nebude žádného trestu pro hříšníky, že všichni lidé, ať sebe zkaženější, mají v nebi býti vyvýšeni, aby byli rovni andělům Božím. Avšak mnohem více činí smlouvu se smrtí a srozumění s říší mrtvých takoví, kteří zavrhuji ty praydy, které nebeská Prozřetelnost určila pro spravedlivé za záštitu ve dnech soužení a utíkají se ke lžem nabízeným od satana, ke klamnému spiritismu... Oni předstírají, že mají velikou útrpnost s těmi, kteří (podle jejich mínění) jsou tak obmezení, slabí a pověřčiví, uznávají-li oprávněnost Boží a jsou-li poslušni jeho zákona. Dávají najevo takovou jistotu, jako by ve skutečnosti měli smlouvu se smrtí a srozumění s říší mrtvých (s peklem), ba jako by měli postavenou nepřekročitelnou, ne-

proniknutelnou rozhradní stěnu mezi sebou a pomstou Boží.« »Spor« s. 351.

9. Při stavbě používá se pravidla a »závaží« nebo-li olovnice. Zde je obrazná řeč o tom obojím měřic-kém nářadí. Ono značí v tomto případě pravdu a spravedlnost. Když Bůh staví, tedy děje se to přesně podle pravidla a olovnice, bude pak zákon jako měřítko v soudu. Kazat. 12, 13. 14. Ale co lidé sestavili, to neobstojí. Mat. 7, 24—27.

10. Našemu milosrdnému Bohu je trestání jako něco cizího. »Živ! jsem já, dí Panovník Hospodin, že nemám libosti v smrti bezbožného...« A přece nenechá nic bez potrestání. »Hospodin dlouhočekající jest a velikomocný, však nikoli neospravedlňuje vinného.« Nahum. 1, 3; 2. Mojž. 34, 6. 7. Hroznou spravedlností bude ospravedlňovati syrochovanost svého zákona tak neuctivě pošlapávaného. Ta přísná odplata, jež očekává přestupníky, ukazuje se v prodlévání Páně s vykonáním soudu.« E. G. W.

1. Naučení je jasně srozumitelné: Bůh bude souditi; On bude trestati, činiti dílo, které je »neobyčejné«. Také jeho lid bude jím zasažen. Při tom bude díky své tříbiti, ale bezbožné zničí. Tedy smíme se oddávat naději; Bůh své díky bude míti na zřeteli. (Viz 1. Kor. 10, 13.)

—○○○—

8. úkol. — 25. srpna. Zač. sob. 19.59.

Události při příchodu Páně.

Izaiáš 29; 30.

Úvod.

První část 29. kap. knihy Izai. zjevně pojednává o soudech, které mají přijíti na Jerusalem. Nepřítel jej ob-

lehne a vzdělá ohrady. V. 3. Přes tyto výstrahy Boží před hrozcím nebezpečím nevěnoval lid sluchu slovům. Oči Izraelitů byly zavřeny. Proroctví byla jim jako slova knihy zapečetěné. I jejich vůdcové byli slepí. V. 11. 12. Třináctým veršem počínají slova Páně těm, kteří se k Bohu přiznávají ústy, ale srdcem jsou od něho daleko.

Úkol zabývá se hlavně událostmi »toho času«. Podobně jako Kristus v 24. kap. u Mat. tak i Izaiáš směřuje zprávy o zkáze Jerusalema se skonáním světa. Přece je však lze oddělit.

Otázky.

1. Jak obviňuje Pán určitou třídu lidí? Jaký pojem mají o bázni Boží a sloužení jemu? Izai. 29, 13. (Viz. i Mat. 15, 7—9.)
2. Co zamýšlí Bůh s těmito lidmi? Jaké rozdělení mezi nimi učiní? Iz. 29, 14.
3. Nad kým Bůh vyslovuje bědu? V. 15. (Jan 3, 19.)
4. Jaký rozsudek zasloužili? Proč? V. 16.
5. Co potom bude možno hluchým a slepým? V. 18.
6. Jakou naději mohou mítí tiší a chudí? V. 19.
7. Jaké dopuštění opáčné hrozí posměvačům a těm,
 - kteří jsou »pilni marnosti«? Jak ti lidé mohou jiné uvést do viny? V. 20. 21. Pozn. 1.
8. Jaký rozkaz obdržel potom prorok? Pro kterou dobu? Iz. 30, 8.
9. Co měl napsati? Co bylo toho podnětem? V. 9.
10. Jak se chová lid k vidoucím a prorokům? V. 10. 11. Pozn. 2.
11. Čím dozrává k soudu? Který obraz má mu naznačiti, že jeho bezbožnost vede k záhubě? V. 12. 13.
12. Jak velká bude zhouba? V. 14.

13. Proč Pán prodlívá? Kdo činí dobře? V. 18. 2; Petr. 3, 9.
14. Jaká bude zkušenost těch, kteří očekávají na Boha? Iz. 30, 19. (Viz. Zjev. 21, 4; Mat. 7, 7. 8.)
15. Jak lid Nejvyššího obzvlášť zakusí pomoc Páně? V. 20. Pozn. 3.
16. Jaká slova uslyší? Kdy? V. 21.
17. Jakou účast na jeho požehnání má mít slunce i měsíc? V. 26.
18. Jak jest znázorněn druhý příchod Páně? V. 27. 28.
19. Jak potom bude lidu Božímu? V. 29. 30. Pozn. 4.
20. Co již jest dávno připraveno? Pro koho? Čím jest opalřeno? Co se s ním má státi? V. 33. Pozn. 5.

Poznámky.

1. »Kteříž jsou plni marnosti«, nebo jak jiné překlady praví: »kteříž bděli nad nepravostí«, mohou chopiti výrok nebo jen slovo, zvětšiti je, a tak obviniti; jiné překlady praví: »přivedli k hříchu lid slovem«.

2. Tak se choval národ židovský ku prorokům, až nakonec zavrhl Syna Božího. »Svým počínáním si dlouho říkali: Nechť se vzdálí od tváři naší Svatý Izraelský! Jejich přání se splnilo; bázeň před Bohem je více neznepokojovala. Satan stál v čele národu a ovládal jejich náboženské i občanské vůdce.« E. G. W.

3. »Bojující církev jest často povolána, aby snášela pokušení a soužení; neboť bez opravdového boje nedospěje k vítězství. »Chleba úzkosti a vody soužení« jsou údělem všech; přece však cele nepodlehne nikdo, kdož věří tomu, který může zachovati. E. G. W.

4. »V této hodině nejvyššího nebezpečí Bůh Izraelský zakročí pro vysvobození svého lidu. — S vítězným pokřikem, posměchem a proklínáním budou se zástupy zlých lidí chystati na svou kořist, když vtom však

náhle hustá tma, hlubší než temnota noční, padne na zem. Potom duha, zářící slávou z trůnu Božího, překlene nebesa, a bude se zdáti, že obkličuje každou modlící se společnost. Rozzuřené zástupy se náhle zastaví. Jejich zběsilý pokřik utichne. Zapomenou na předmět svého vražedného vzteku. S děsivou předtuchou budou patřili na odznak Boží úmluvy a zatouží, aby byli chráněni jeho všemohoucím jasnem. Lid Boží zaslechne jasný, libozvučný hlas, řkoucí: »Pohledte vzhůru!« A pozdvihše oči k nebesům, uží duhu zaslíbení. Černá hrozivá mračna, jež pokrývala oblohu, se rozdělila, a oni jako Štěpán hledí upřeně do nebe a vidí slávu Boží a Syna člověka sedícího na trůně...« »Spor« 389.

5. Jiné překlady místo peklo používají slova: jáma, propast nebo Tofet. (Viz 2. Král. 23, 10.) Jde tu o místo, kde se shromažďovala všeliká nečistota, aby ohněm byla spálena, tedy peklo, neboli ohnivě jezero. Králem jest satan.

—○○○—

9. úkol. — 1. září. Zač. sob. 18.44.

Soud a doba soužení.

Izai. 32; 33. kap.

Úvod.

Izaiáš je prorokem budoucích věcí. V 32. kapitole nás obeznamuje s člověkem Kristem Ježíšem jakožto Králem, který spravedlivě vládne a s knížaty, kteří spravedlivě rozhodují. On má zvláštní poselství bohatým ženám (církvim neboli náboženským obcím), v němž je varuje před blížícím se soužením a poukazuje na to, že lze očekávat doby strašné, než s hůry může být vylit Duch svatý.

Zvláštní význam má 33. kapitola pro poslední církev. Po tomto vylití Ducha budou se pokrytci skrývat; avšak přece budou vyjeveni. Bůh bude mít čistý lid. Jeho děti »uvidí Krále v jeho okrase«, čímž jsou míněny jeho svaťost a sláva. Po této době svaťí a vidoucí odevdávna toužívali. Nyní budou okoušet doslovného uskutečnění svých tužeb.

Otázky.

1. Která vrchnost přijde jednou k panování? Izai. 32, 1. Pozn. 1.
2. Ke komu je zde Kristus přirovnáván? Jak usuzuje Bůh o těch lidech, kteří se budou účastnit jeho soudu? V. 2—8. Pozn. 2.
3. Jaký účinek bude mít zaslíbené vylití Ducha? V. 15—17. Pozn. 3.
4. Jak se povede lidu Božímu v době krupobití, když »bude sníženo město?« V. 18. 19.
5. Kdo je pokládán za šťastného se zřetelem k těmto bližícím se příhodám? V. 20.
6. Jaká modlitba bude vystupovati k Bohu od věřících v době soužení? Izai. 33, 2.
7. Jaké okolnosti nastanou, když Bůh přikročí k vykonání svých soudů? V. 3—9. Pozn. 4.
8. Co chystá se (Bůh) učiniti? K čemu lze přirovnati ty mnohé národy? V. 10—13.
9. Co zvláště lze říci o hříšnících a pokrytcích na Sionu? V. 14.
10. Kterých šest schopností je nezbytně třeba ku přebývání u Boha? V. 15.
11. Jaká bude odplata jejich konání? V. 16.
12. Které dvě věci pak lid Boží smí viděti? V. 17. Poz. 5.
13. Jak lid Boží tehdy vyjádří svůj obdiv? Co bude jemu zajištěno? V. 18. 19. Pozn. 6.

14. Co zasluhuje zvláštní jeho pozornosti? K čemu teď (t. j. v té době) nelze již Jerusalem přirovnati? V. 20. Pozn. 7.
15. Jakou ochranu bude pak poskytovat Hospodin svému lidu? V. 21. Pozn. 8.
16. Čím nám pak bude Pán? Co rád učiní? V. 22. Pozn. 9.
17. Jaký obraz je přidán s 23. veršem? Pozn. 10.
18. Jakým stavem budou se vyznačovat obyvatelé Siona? Nač to lze vztahovat neboli uváděti? V. 24.

Poznámky.

1. Ten král není nikdo jiný, než Král spravedlnosti, Ježíš Kristus. Svatí budou s Ním vykonávat soud. Mat. 19, 28; Zjev. 5, 10; 1. Kor. 6, 2. 3.

2. Izai. 32, 2. verš vztahuje se na Krista. Přemýšlejme o těchto jednotlivých přirovnáních! Nejen co se v nich praví, nýbrž mnohem více lýká se Krista.

V následujících pak verších je zřejmě řeč o době soudu. Bůh dal Kristu »moc i soud konati, proto, že je Synem člověka.« Jan 5, 27.

Bůh »uložil den, v kterémž souditi bude všecken svět v spravedlnosti skrze toho muže, kterého k tomu zřídil.« Skut. 17, 31. Tak je Kristus ve spojení se soudem označen jako »člověk« neboli jako »muž«. Izai. 32, 2. V té době »nebudou již oči hledících zalepené« (3. verš, podle překladu bible od Menge). Teď hledíme »skrze zrcadlo (neboli; skrze okno) nejasně (neboť »okna v té době staré měla místo skla jen poloprůhlednou látku«; jak se praví v poznámce překladu bible elberfeldské) 1. Kor. 13, 12. Ale potom budeme viděti tváří v tvář.

3. Verše 9—14 směřují proti bohatým »ženám« (církvím), těm »bezpečně si počínajícím« a poukazují na

to, že přijde soužení a nepřijde žeň, tak že domy radosti v městě jakož i paláce budou opuštěné. Dosud (tyto ženy) vedly bezpečný život, nyní však jest soužení přede dveřmi. Tato doba strastí bude trvati, až bude vyliť Duch s výsosti. Potom bude poušť obrácena v pole úrodné a přijde čas, kdy pozdní déšť se snese ještě v mnohem hojnější míře než byl jarní déšť. Tehdy budou uvolněny všeliké okovy.« »Velký Spor«, 373.

4. V těchto verších je vyličen zmatek, který bude na zemi, když nastane doba velikého soužení. Lidé budou ulíkatí, rozprchnou se národové. V. 3. Zpustošení bude tak úplné, jako bývá od kobylek nebo jiného hmyzu: »Tehdy bude jejich kořist uchváćena, jako uchvacuje hejno kobylek.« Rekové započnou naříkatí, veškerá doprava uvázne, města budou snižena. V. 7. 8. Ba i na přírodu bude se vztahovati toto zpustošení. V. 9. V téže době však lid Boží bude skryt. »Bázeň Hospodinova bude jeho ochranou.« »Tak bude zajištěno tvé uložení.« V. 6. (překl. Mengel).

5. Slova: »Uvidíš zemi rozšířenou« (neboli: »prostírající se volnou zemi«), nevztahují se na Palestinu, kde svrchu hory za jasného dne lze přehlédnouti skoro celé území od konce až do konce, nýbrž na novou zemi se vši její slávou.

6. Když dítky Boží tuto »dobrou zemi« uvidí, tedy v první chvíli vynoří se jim myšlenka: Jest to všechno skutečné? Jsem skutečně vysvobozen? Není-li pak to jen nějaký sen? Žalm 126, 1. verš. Nebude-li pak nás teď už nikdo jen domněle oblažovati, ne-li dokonce ničití? »Srdce tvé rozpomínati se bude na někdejší strach a řekneš si: Kde je (muž) předpisující daně? Kde je ten, který ji odvažoval? Kde ten, který sčítal věže? Izai. 33, 18. (v česk. bibli: »kde spisovatel velikých domů?«). Viz také Izai. 60, 18; kap. 54, 14.

7. V překladě bible elberfeldské zní 20. verš takto: »Pohleď na Sion, město slavnostního shromáždění! Oči tvé uvidí Jerusalema, pokojné přebývání, stánek, který nebude přenesen, jehož kolíky na věky nebudou vytaženy, a z jehož provazců žádný se neztrhne«. Tato slova mají následující smysl: Nový Jerusalema nemůže již nikdy zmizeti se země, jako první, rovněž tak žádný stánek, který by jednoho dne byl rozebrán, jehož kolíky by mohly býti vytaženy, jehož provazy by byly rozvázány, nýbrž jest »zůstávajícím městem«. Žid. 13, 14. Jak to bude krásné, když lidu Božímu jednou dostane se toho místa, které je od Boha jemu připraveno, když tam zůstane, když nebude již znepokojován! (2. Sam. 7, 10. verš).

8. Zde je Hospodin přirovnán k »místu, obehnanému řekami toků širokých kolem lidu svého«. Kautzsch přeložil tento verš více podle smyslu: »Věřu, tam přebývá Panovník, Hospodin, nám k dobrému, jako by nás obkličoval vlnící se veleťok veliké šířky, který nepřeplyne žádná veslovka, přes nějž nepřeplyne žádná pyšící se loď.«

9. Doporučuje se pokaždé zdůrazniti slovíčko »náš«, tedy: náš soudce, náš zákonodárce, náš Král.

10. V 21. verši byl Hospodin přirovnán k jakémusi shromáždění vodstva širokých řek: »Tam jest nám ve své svrchovanosti Hospodin — místem řek, veleťoků širokých na obou stranách, na nichž nikdy nepůjde veslovka, žádná válečná loď přes ně se nepřeploví.« (Naegelsbach.) Toto přirovnání dává podnět k použití obrazu v 23. verši; loď se spuštěnými plachtami a viklajícím se stěžněm. Takové plavidlo nemohlo bý ani dobře kupředu, ani uniknouti nepříteli; bylo by beze všeho oloupeno a zničeno. Zvlášť pak lze viděti jeho úplnou bezmocnost z poukázání na účastenství slepých a chromých v loupežení. Tento verš zní podle překladu

Kautzsche takto: »Uvolněná visí tvá lana, ona nedrží stěžeň, nezdvihají vlajku. Pak slepí se budou dělití o kořist, (ba i) chromí budou vydatně loupežiti«.

V tom zajisté by se mohlo vidět jakési napomenutí, vždy býti »na palubě«, vždy býti připraven a nebýti nikdy netečný nebo bezpečně si počínající; avšak je na snadě myšlenka na nepřátelskou moc, jako na příklad v pror. Ezech. 27. kap. je město Týrus vyličen jako nádherná loď. Ale ze souvislosti není vidět, kdo je tím míněn; tím spíše je zvláštní nepřímé oslovení (podle původního textu).

—oOo—

10. úkol. — 8. září. Zač. sob. 18.29.

Zkažení staré země; nová země.

Izai. 34; 35. kap.

Úvod.

Tento úkol skýtá nám dva obrazy. Izaiáš 34. kapitola měla by nám býti podnětem k tomu, abychom se snažili ze všech sil pomoci těm, kteří jsou ještě v hříchu, tak aby mohli uniknouti tomuto přibližujícímu se hroznému zkažení. 35. kapitola měla by nás pohnouti k tomu abychom opravdově zkušovali svá vlastní srdce a abychom v tom měli jasno, připravujeme-li se také jistě a vážně na ten věčný domov v ní vyličený. »Žádný nečistý nepůjde po ní (po cestě), nýbrž jen vysvobození po ní půjdou.« Izai. 35, 8. 9.

Otázky.

1. Které vybidnutí vychází od Pána nejprve? Co očekává národy i jejich vojska? Jak hrozně je vyličen to bojiště? Izai. 34, 1—3.
2. Jak budou tím postižena i nebesa se svým vojskem? V. 4 Pozn. 1.

3. Co se stane ve dni pomsty Hospodinovy, až uplyne tisíc let neboli »milenium«? V. 5—8.
4. Která změna se stane s řekami a se skalami země? V. 9.
5. Které důležité rady se nám dostává se zřetelem na naše připravení se? Jaké může být naše spolehnutí se na knihu Hospodinovu? Jak se to stane? V. 16.
6. Co se praví o poušti a pustině? Izai. 35, 1. Pozn. 2.
7. Co se stane s pouští? Co bude pak viděti? V. 2. Pozn. 3.
8. Čeho potřebují unavení a klesající? V. 3.
9. Kterého povzbuzujícího slova útěchy potřebují ti, kteří jsou bázlivého srdce? Jaké poukazování mělo by býti s tím spojeno? V. 4. Pozn. 4.
10. Která podivuhodná změna se stane, když Kristus přijde? V. 5.
11. Čeho pak okoušeti budou chromí a němí? V. 6 a.
12. Jaká změna se stane s přírodou? V. 6 b. 7.
13. Co se praví o vyvýšené cestě Hospodinově? Kdo na ni nevzkročí neboli po ní nepůjde? Ale jak ji lze snadno nalézt? V. 8. Pozn. 5.
14. Čím se bude vyznačovat tato cesta před jinými cestami tohoto světa? Kdo jen po ní půjde? V. 9.
15. Co budou činiti v té době vysvobození neboli vykoupení? Co je bude zdobiti? Jak se bude utvářeti jejich zkušenost? V. 10. Pozn. 6.

Poznámky.

1. Místo slova »chřadnouti« mohlo by se lépe říci »rozplynou se«, nebo »roztlaví se« neboli »ztratí se«.
2. »Zaslíbení: „Místo chrastiny vzejdou jedle a místo hloží vyrostle myrtus“ (Izai. 55, 13.) dochází svého vyplnění v přeměně bytosti, v odložení zlých náklonností a ve vyvíjení libých ctností svatého Ducha Bo-

žího. Kde tomu tak je, vidíme poušť života, veseliti se a vzkvétatí jako růže'. E. G. W.

3. Poušť »bude v plném vzkvétání«. (Izai. 35, 2. verše, první věta; podle elberfeld. překl.). Kristus vyvoluje si k přijetí své milosti rád lidi, od nichž zdánlivě nelze ničeho se nadíti, protože se od satana dali svéstí a použiti za jeho nástroje. On však má zalíbení v tom, vysvoboditi je z jejich utrpení a od hněvu, který má přikvačiti na neposlušné. Svě dítky činí spolupracovníky, aby toto dílo pomáhaly dokonati. S úspěchem, který se jeví v tomto díle, vidí se hojně odměněny již v tomto životě.« E. G. W.

Rčením sláva libanská a okrasa karmelská a sáronská je míněna nepochybně jejich úrodnost. Na poušti není ani stromů, ani obilního pole. To však má býti jiné. Byl-li život člověka dříve úhorem a nepřinášeli žádného užitku, tedy nyní přece má zdárně vzkvétatí. Toto proroctví pravděpodobně se vztahuje na dobu, kde zvláště ty země, které dlouho byly uzavřené evangeliu, otevrou radostnému poselství své brány dokořán.

»Izaiáš právě vzhledem k budoucímu vyplnění tohoto proroctví slyšel zářící serafíny před trůnem zpívali: 'Všecka země jest jeho slávy plná.' Izai. 6, 3. verš. V pevné důvěře v tato slova vyjádřil se potom prorok sám, že lidé, vzývající obrazy z dřeva i kamene, uvidí slávu Hospodinovu, okrasu (»skvělost«) Boha našeho.

Dnes se vyplnění tohoto proroctví rychle uskutečňuje. Misijní činnost církve Boží na zemi přináší hojně ovoce, a brzy bude toto radostné poselství zvěstováno všechněm národům. »K chvále slávy milosti jeho' jsou mužové i ženy ze všech pokolení a jazyků i národů příjemní učiněni v Tom nejmilejším, aby ukázal ve věku budoucím nepřevýšené bohatství milosti své z dobroty své k nám v Kristu Ježíši.« (Efez. 1, 6; kap. 2, 7.) E. G. W.

Nesmíme opovrhovati malomyslnými a nerozhodnými (kolísavými); spíše bychom je měli povzbuzovati. Zvláště se zřetelem na skutečnost, že druhý příchod Kristův jest blízko. Vůbec mělo by poukazování: Kristus přijde! — tvořiti hlavní ton všeho zvěstování slova. On přijde k pomstě, k ztrestání, ale také k odplatě, k odměně. A jelikož také přijde k sloužení, smíme nabýti myslí. Mistr jest přede dveřmi.

5. »Svatá cesta.« Jaká to vyvýšená je cesta! Ona začíná zde na zemi a končí nahoře? »My o tom nikterak nepochybujeme, nýbrž pevně věříme, že Kristus přijde. To není před našim duševním zrakem žádná bajka, nýbrž skutečnost. Nepochybujeme o tom, ani nikdy neměli jsme o tom pochybnosti, že učení, které nyní zastáváme, je přítomná pravda a že spějeme k bližícímu se soudu. Připravujeme se na setkání se s Tím, který se ukáže v průvodu svatých andělů na oblacích nebeských, aby věřící a spravedlivé pojal v nesmrtnost, ale nikoli, aby je teprve očišťoval od jejich hříchů, jejich chyb zprošťoval nebo je uzdravoval od jejich chybných náklonností. Když Pán se ukáže, tedy ti, kteří budou svatí, zůstanou jimi nadále. Jen kdo se dal až dosud (do té chvíle) na těle i na duchu očistiti, posvětili a oslaviti, bude též oblečen nesmrtností. Ale kdo je (bude v tu chvíli) nespravedlivý, neposvěcený a nečistý, takovým zůstane navždy. Nic se potom díti nebude, co by nás zprostilo našich chyb a nám nějak způsobilo platnou svatost. Potom Pán, jako tavíř neboli přečišťovatel, již nebude seděti, aby lidi přečišťoval a je od hříchů a nepravosti očišťoval. To všecko musí se státi dříve, pokud trvá doba milosti. Teď je ta doba, kdy to na sobě musíme okoušeti.« E. G. W.

6. Použití obrazu v 10. verši bylo ovšem Židům tehdy obvyklé. Když Izraelité v skupinách přicházeli se všech částí země k výročním slavnostem, tedy ozdo-

bovávali se slavnostně jakož i svá zvířata a cestou zpívali.

Tak i Boží zástup vysvobozený bude vcházeti s radostí do nebeského Sionu. Nebudeť jeho údělem zármutek a sténání, nýbrž věčné veselí. Pane, dej, aby tento den brzy přišel!

—○○○—

11. úkol. — 15. září. Zač. sob. 18.14.

Vpád Asyrie do Judsiva; Bůh vysvobozuje svůj lid.

Izai. 36; 37. kap.

Úvod.

Dlouhou dobu odváděl Izrael poplatek Asyrii. Když však nyní Ezechiáš — stáv se králem — v tom zprvu ještě pokračoval, přece činil v téže době co jen bylo jemu možné, připravili se na očekávanou válku proti Asyrii. Za několik let po jeho nastoupení vlády byla vzata Samaří, také deset pokolení bylo zavedeno do zajetí, a to roku 721 před Kristem. A jelikož Samaří byla od Jerusalema vzdálena jen asi 80 km, tedy Ezechiáš musil přihlížeti ke skutečnosti, že to nebude asi dlouho trvat, až se Asyřané ukáží před branami Jerusalema. Přes to však uplynulo přece několik let. Ale pak přišel Senacherib. Zde začíná náš úkol.

Otázky.

1. Co se stalo 14. léta kralování Ezechiášova, krále z Judsiva? Jaký měl úspěch Senacherib? Izai. 36, 1.
2. Co potom podnikl proti Jerusalemu? Jakým způsobem činil pokus jej dostat pod svou moc? V. 2. 16—20.

3. Co učinil Ezechiáš, král, když vyslanec mu přinesl poselství? Izai. 37, 1.
4. Co podnikl mimo to? Jak znělo to poselství? Která **prosba byla s tím spojena**? Co činili oba, král i prorok, podle této prosby? V. 2—4; II. Paral. 32, 20.
5. Kterou utěšující odpověď dal Izaiáš králi? Co prorokoval o králi z Asyrie? Izai. 37, 5—7.
6. Čím se nyní pokoušel králův vyslanec uspišiti pád Jerusalema? Proč? V. 8—13.
7. Co činil Ezechiáš, když dostal list od poslů? V. 14. 15.
8. Jaký obsah měla jeho modlitba? V. 16—20. Pozn. 1.
9. Jak ujišťoval Izaiáš krále Ezechiáše vzhledem k jeho modlitbě? V. 21; 2. Král. 19, 20.
10. Čeho se vlastně král z Asyrie v pravdě dopustil? Izai. 37, 23.
11. Čím se postavil na odpor proti Svatému Izraelskému? V. 24. 25.
12. Co odpověděl Hospodin na jeho vychloubačnost? V. 26. 27. Pozn. 2.
13. Jak vyličuje Bůh v řeči obrazné, co učiní Asyrii? V. 28. 29.
14. Jaké znamení poskytovalo vyhlídku Ezechiášovi na uskutečnění tohoto zaslíbení? V. 30. Pozn. 3.
15. Co se praví o vysvobozených? V. 31. 32.
16. Jak daleko ukázal Hospodin ochotu ve svém slibu, že chce chrániti Jerusalem? V. 33. 34.
17. Z jaké příčiny chtěl Pán ujmouti se tohoto města? V. 35. (Žalm 89, 36—38.)
18. Jaký soud nyní byl vykonán na vojsku Asyrie? V. 36.
19. Jak se vedlo králi asyrskému? V. 37. 38. Jaký význam měl soud na něm ve spojení s tím, co prve

bylo oznámeno? Odpověď: Vyplnil slova Izaiášova podle V. 7.

20. Jaké naučení mohou si vzít národové doby přítomné z těchto příhod asyrských dějin? Pozn. 4.

Poznámky.

1. Ezechiáš obrátil se na Hospodina, Boha, který má trůn svůj nad cherubíny, Stvořitele nebes i země. On nijak nebral v pochybnost moc Assyrie, ale kladl na to důraz, že ti bohové podmaněných měst byli jen bohové ze dřeva a kamene. Nyní prosí Boha, aby zjevil svou moc — »aby poznala všechna království země, že jsi ty Hospodin sám«.

Ezechiášova úpěnlivá modlitba za Judstvo a za čest pro jeho vlastního panovníka byla zcela ve smyslu Božím. Tak se modlil Šalomoun při posvěcování chrámu Hospodinu, aby »svému lidu izraelskému každé doby, jak toho bude zapotřebí, k právu dopomáhal, aby všichni národové země poznali, že Hospodin jest Bohem a nikdo jiný.« (1. Král. 8, 59. 60.) Zvláště tedy měl být Hospodin milostiv Izraeli, když by hlavy lidu v době války a tísni způsobené, od nepřátelského vojska vstupovali do tohoto domu a prosili o vysvobození.« E. G. W.

2. V těchto verších jsou vyjádřeny důležité zásady. Bůh může použít některého národa, aby jím ztrestal jiný. Takový lid pak jest jeho »mellou hněvu« (Izai. 10, 5), »aby směle bral kořisti a loupil« (6. verš), tedy podle toho vykonavatelem myšlenky Boží. Tomuto účelu sloužila Assyrie; ale ona nyní se pozdvihovala, domnívající se, že to všechno vykonala svou mocí velikou. Bůh praví: »Zdali jsi neslyšel, že jsem již to dávno učinil, a ode dnů starých ustanovil (určil) ... abys opevněná města obrátil v pusté hromady?« (Izai. 37, 26.) Tak Bůh použil

Asyrie, aby dávno pojaté úmysly jeho vykonala. Teď však pro Asyrii nastala doba, aby byla pokořena.

3. Teprve v třetím roce měly býti poměry urovnány, takže Izrael podle starého obyčeje mohl sít a sklízeti. Zatím však se lid mohl živiti z toho, »co samo od sebe zroste« nebo »co ještě z kořenů zroste«. To bylo téměř podivuhodné a tvořilo znamení.

4. S přesností nikterak nechybující zúčtovává Věčný s národy. Byť i jeho milost prodlévá a dává vybidnouti ku pokání, její účet zůstává přece neuzavřený. Dostoupí-li pak číslice jisté výše, kterou Bůh určil, tedy počíná dílo jeho hněvu. Účet bude jednou uzavřen. Božská trpělivost přestane. Milost nebude se déle za ně přimlouvatí.« E. G. W.

Pýcha Asyrie a její pád mají v poslední době sloužiti za podobenství. Bůh praví nyní podobně každému národu země, že se dopouští vzpoury a pýchy proti němu: »Komu rovnáš se v slávě a velikosti mezi stromy Edenu? I budeš se stromy Edenu vyvržen do nejnižších stran země.« E. G. W.

— o o —

12. úkol. — 22. září. Zač. sob. 17.58.

Jak byla Ezechiášova modlitba vyslyšena a jeho pýcha sehnuta.

Izai. 38; 39. kap.

Úvod.

Ezechiáš započal vládnouti krátce před tím, než bylo deset pokolení zavedeno do zajetí. Tuto neblahou příhodu, která postihla Izraele, chtěl Ezechiáš všelijakým způsobem od Judy odvrátit. Proto očišťoval chrám, který byl již dlouho zanedbáván a byl v odpor-

ném stavu, a uspořádal opět službu ve svatyni. »Opět zaznívala v nádvoří chrámu slova velebení a klanění se. S radostí byly teď zpívány písně Davidovy i Azafovy, protože ti to oslavující poznali, že byli zproštěni otroctví hříchu, záležejícího v odpadení. Ezechiáš a veškerý lid radovali se z toho, že Bůh připravil lid; neboť celá věc vyvíjela se dosti rychle«. 2. Paral. 29, 36.

Ezechiáš dal pozvati veškeré Izraelity k slavnosti veliké noci neboli fáze. 2. Paral. 30, 1. 6. 10. »Ale oni se jim posmívali.« To bylo poslední pozvání k desíti pokolením. Když to to pozvání odmítli, byli odvedeni do zajetí. Ale vždy ještě Bůh uchoval Jerusalem.

Otázky.

1. Co se stalo s Ezechiášem, králem judským, krátce po porážce asyrských nepřátel? S jakým poselstvím přišel k němu Izaiáš? Izai. 38, 1.
2. Jak přijal Ezechiáš toto poselství? Jak se modlil? V. 2. 3.
3. S jakým poselstvím mimo to potom musil jíti k němu Izaiáš? V. 4—6.
4. Jaké nařízení vydal prorok, aby Ezechiášovi mohlo býti pomůženo od vředu? V. 21.
5. Jaké znamení bylo Ezechiášovi slíbeno? Co se potom skutečně stalo na slunečných hodinách Ahasových? 2. Král. 20, 8—11; Izai. 38, 7. 8.
6. Jak vydal Ezechiáš svědectví o své zkušenosti? V. 9—16. Pozn. 1.
7. Jakou vnitřní zkušenost učinil Ezechiáš zároveň se svým zevním ozdravením? V. 17; Jakub. 5, 15 (posl. část). Pozn. 2.
8. Jak tato zkušenost naučila Ezechiáše smýšleti o smrti a hrobu? Izai. 38, 18.

9. Jaká je přednost žijících? V. 19. 20.
10. Která příhoda dalekosahajícího významu se stala po ozdravení Ezechiášově? Izai. 39, 1.
11. Proč dal Bůh poslati k němu asyrské posly? 2. Par. 32, 31. Pozn. 3.
12. Jak přijal Ezechiáš asyrské vyslance? Co všechno jim ukázal? Izai. 39, 2.
13. Jaká rozmluva proroka Izaiáše s Ezechiášem následovala po jejich návštěvě? V. 3. 4.
14. Co dal Hospodin potom oznámili králi Ezechiášovi? V. 5—7.
15. Jak přijal Ezechiáš toto poselství? Jak bylo zmírněno usouzení Boží o Ezechiášovi, protože se pokořil? V. 8.; 2. Paral. 32, 26. Pozn. 4.

Poznámky.

1. Ze svědectví, které Ezechiáš sám vydal o své zkušenosti, jde najevo, že se jaksí zdráhal tomuto uložení Božímu, že by měl zemřít. Vyjádřil se: »Já... oloupen budu ostatků svých let« (Izai. 38, 10.), jako by měl nějakou smlouvou, učiněnou s Bohem, zaručený jistý počet let a teď od něho o část této doby by měl být připraven. Ovšem byl by přijal toto uložení Hospodinovo o něm, avšak bývalo by se to stalo s jakousi hořkostí v srdci.

2. V překl. elberfeldské bible zní Izai. 38, 17. verš takto: »Aj, bylo mi na prospěch trpké utrpení: ty, jen ty vyláhl jsi laskavě mou duši z jámy zkažení; neboť všechny mé hříchy jsi za hřbet svůj zavrhl«.

3. »Návštěva vyslanců u Ezechiáše byla zkouškou jeho vděčnosti a věrnosti... Kdyby se byl býval Ezechiáš uchopil této příležitosti k svědčení o moci, dobroty a lásce Boží k Izraeli, byla by bývala jejich zprá-

va působila jako světlo, které proniká temnost. Místo toho pozdvihl se nad Dána Hospodina zástupů. On „se neodplácel podle dobrodiní, které jemu bylo prokázáno, neboť jeho srdce se bylo pozdvihlo.“ (2. Paral. 32, 5.) E. G. W.

4. »Výčitkou svědomí jsa trápen, vyznal Ezechiáš, že se srdce jeho pozdvihlo, a nyní pokořil se i s těmi, kteří byli v Jerusalemě, proto na ně nepřišel hněv Hospodinův, dokud Ezechiáš byl živ.« Avšak zlé zasetí zůstalo, aby vzešlo ve vhodné době soužení a ve žni všelikých strastí. Mohl sice tento král izraelský svým pevným předsevzetím minulé pochybení poněkud napravit a tak navrátit čest jménu Boha, jemuž sloužil, aby měl úspěch v zbývající době svého života. Avšak přece jeho víra musila přestáti vážné zkoušky, aby přišel ku poznání, že jen v naprostém důvěřování Bohu smí se nadíli vítězství nad mocmi, které mají v úmyslu jeho zkázu a úplné zahynutí jeho lidu.« E. G. W.

— o o o —

13. úkol. — 29. září. Zač. sob. 17.43.

Výstraha a napomenutí; nedbání na vybídnutí ku pokání.

Úvod.

Při krátkém přehledu knihy Izaiášovy, jak je zde nastíněn, není zajisté možné dopodrobna probírat všechna místa, která by vlastně vyžadovala naši pozornosti. Přece však tento náš úkol má se zabývat některými slovy této části Písma sv., o kterých bylo buď málo uvažováno, anebo o některých rčeních, která zasluhují opětného uvažování. Mělo by se sice každé místo Písma sv. probírat v jisté souvislosti, v jaké je shle-

dáváme v bibli, avšak jsou mnohá z nich taková, že lze o nich mluvit též odděleně od ostatního obsahu a použít jich, aniž by se to dalo nějak násilně. Taková rčení jsou většinou v povšechném přehledu v tomto úkole.

Otázky.

1. Jmenuj jedno krásné zaslíbení v knize Izaiášově, které každému člověku může skýtat jistou naději! Izai. 1, 18.
2. Jak bylo vykonáno povolání Izaiáše k úřadu a poslání prorockému? Vylič okolnosti! Izai. 6, 1—10.
3. Jak usuzuje Hospodin o úsilí těch, kteří bez něho (neboli bez zřetele na jeho vůli) se chtějí sjednotit a spojit? Izai. 8, 9—12. Pozn. 1.
4. Jaké rady máme následovat? Čím nám bude Hospodin? Jakou zkušenost mnozí s Ním učiní. V. 13 až 15.
5. Co se má stát se svědectvím a co se zákonem? Čeho smíme očekávat? V. 16. 17. Pozn. 2.
6. Co máme odpovědět, vybízí-li nás někdo, abychom se vydali na zapovězené cesty? V. 19. Poz. 3.
7. Kterého měřítka máme vždy používat ve všech otázkách víry a rozhodování se? V. 20. Pozn. 4.
8. K čemu jsou ostatkové věřících při jedné příležitosti přirovnávání? Izai. 17, 6; kap. 24, 13.
9. Jaké vyřčení důležité je učiněno o zemi egyptské? Izai. 19, 18—22. Pozn. 5.
10. Které volání proniká v zemi Seir? Izai. 21, 11.
11. Jaké odpovědi se dostává volajícímu? V. 12.
12. K čemu vybízí Hospodin »v té době«? Izai. 22, 12.
13. Jaké se Jemu dostalo odpovědi? V. 13. Pozn. 6.

14. Jaký bude následek takového nedbání na vybízení Boží? V. 14.
15. Nač poukazuje Bůh svému lidu v této době soužení a všelikého nepokoje? Izai. 26, 4.

Poznámky.

1. Lidé mohou se sjednocovati a spojovati, však přece tím nedosáhnou toho, co mají v úmyslu. Všecko »bude roztrženo«. »Zuřte si, vy národové, a budete roztrženi!« Tento obrat vyskytuje se v 9. verši třikrát. (Viz. 1. Tessal. 5, 3.)

2. »Hospodin přikazuje skrze téhož proroka: ‚Zavaž svědectví, zapečeť zákon mým učedníkům.‘ Pečeť zákona Božího je v čtvrtém přikázání. Toť přikázání je jediné ze všech desíti, které ukazuje jak jméno tak i název zákonodárce. Ono prohlašuje Boha za Stvořitele nebe i země a tak ukazuje, že Jemu jako jedinému svrchovanosti právem sluší požadovati, aby byla Jemu vzdávána čest, projevovaná poslušností. Kromě toho předpisu není nic v desíti přikázáních, co by poukazovalo, kdo je vlastně původcem tohoto zákona. Když papežská moc sobotu přeměnila, byl zákon oloupen o tuto svou pečeť. Následovníci Ježíšovi jsou však povoláni, aby ji opět obnovili, když sobotu čtvrtého přikázání povznášejí k její právnímu postavení jakožto památce Stvořitelově a znamení jeho plné moci... Zatím co odporující si nauk a návodů vědeckých je veliké množství, je zákon Boží jediným neklamným pravidlem, podle kterého mají býti zkušována všechna mínění, všechny nauky a návody vědecké.« »Spor«, str. 277.

3. »Spiritismus nové doby i ráz starého kouzelnictví a uctívání model — jelikož všechny ve své vlastní zásadě předpokládají styk s mrtvými — zakládají se na oně první lži, kterouž byla Eva svédena v ráji.« E. G. W.

4. »Byť i sebe více by někdo prospíval v duchovním životě, přece nikdy nedospěje tak daleko, aby neměl zapotřebí pilně zpytovat v Písmě svatém. Jen v něm nalezneme základ naší víry. Proto mělo by se každé učení, takové, které bylo přijato jako pravda, zkoušeti podle zákona a svědectví. Neobstojí-li při této zkoušce, nebude mít také žádné záře.« (t. j.: »Nebude v něm žádného světla«). E. G. W.

5. Toto vše se doslovně vyplnilo. Skutečně byl Hospodinu postaven chrám a oltář v Helispolu, v městě slunce. To se stalo skrze Oniáše za doby Ptolemaiase Filometera. Zříceniny toho jsou již nalezeny. Nemůžeme-li pokládati za pravděpodobné, že se tato proroctví ještě jednou vyplní, v mnohém širším, duchovním smyslu? Také z temnoty a pověry pohanství, jako duchovního Egypta tohoto světa budou vysvobozeny duše, které potom ve všech částích země uprostřed duchovní temnoty zřídí oltář Pánu. Egyptem byla ode dávna označována duchovní temnota a pověra. »Mezi všemi národy, pokoleními a jazyky vidí (Bůh) muže a ženy prosící o světlo a poznání. Oni jsou ve svém nitru nespokojeni, neboť dosti dlouho měli popel za pokrm. Nepřítel všeliké nespravedlnosti je bludně vedl a nyní lápají vůkol jako slepí. Přece jsou ve všem srdci opravdoví a chtěli by rádi poznati lepší cestu. I tam, kde hluboko vězí v pohanství, nic nevědouce o psaném zákoně Božím a neznajíce jeho Syna Ježíše, dali to všelijak poznati, že vyšší moc působila na jejich ducha i na jejich smýšlení...«

Na všelijaký způsob se jim Bůh zjeví a své řízení jim dá okoušeti, způsobí v nich důvěru k Tomu, klerý se sám vydal za ně jako výkupné. E. G. W.

6. Bůh vybízí ku pokání a ke kvílení. Ale lidé se od něho odvracejí a pokračují ve svých libostech. Říkajíce: »Jezme a pijme, neboť zítra zemřeme!« V žádné době neřídili se lidé tak zjevně podle této zásady, jako právě nyní.

